

36 800 L Vaststelling van de begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds voor het jaar 2026

Nr. 3 Brief van de minister van Economische Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2025

Het Nationaal Groeifonds (NGF) investeert in 50 grootschalige projecten die bijdragen aan het duurzaam verdienvermogen van Nederland. Het betreft onder meer projecten op het gebied van groene waterstof, de verduurzaming van de landbouw, het bestrijden van laaggeletterdheid en de ontwikkeling van sleuteltechnologieën als kwantum en kunstmatige intelligentie. Hier is in totaal een bedrag van € 11,2 miljard mee gemoeid.

In deze brief wordt u, mede namens de minister van Financiën, geïnformeerd over additionele besluitvorming over het project SolarNL, de inzet van middelen uit het NGF ten behoeve van IPCEI-AST, en de start van een onderzoek naar uitvoeringsvraagstukken binnen het NGF.

SolarNL

In juli van dit jaar bent u geïnformeerd over de additionele besluitvorming omtrent het NGF-project SolarNL.¹ Het advies van de Adviescommissie Nationaal Groeifonds (hierna: adviescommissie) en de besluitvorming van het kabinet over dit project noopten tot het nader bezien van de gevolgen voor de bijdrage uit het NGF. Hierbij licht ik u de vervolgstappen en het besluit van het kabinet toe. Hieronder wordt eerst de context van het project en de advisering en het besluit van juli jl. geschetst. Daarna worden de additionele besluitvorming van het kabinet en de vervolgstappen toegelicht.

Achtergrond

Het project SolarNL zet in op de creatie van een Nederlands ecosysteem voor de ontwikkeling en industrialisatie van nieuwe duurzame technologieën voor energie uit zonlicht (zon-pv). In 2023 is aan het project SolarNL € 135 miljoen toegekend voor de eerste fase en € 277 miljoen voorwaardelijk toegekend voor de tweede en derde fase.² Dit voorjaar is een verzoek ingediend om voor de tweede fase € 110,7 miljoen van het voorwaardelijke toegekende deel om te zetten naar een definitieve toekenning.

¹ Kamerstuk 36 600 L, nr. 22

² Kamerstuk 36 200 L, nr. 11.

De adviescommissie heeft naar aanleiding van het omzettingsverzoek negatief geadviseerd over het omzetten van deze voorwaardelijk toegekende NGF-middelen.³ Op basis van breed en diepgaand expertonderzoek heeft de adviescommissie geconstateerd dat de factoren die SolarNL tot een succes zouden moeten maken en een pv-ecosysteem met toekomstig verdienvermogen voor Nederland zouden moeten veiligstellen, helaas niet of slechts ten dele aanwezig zijn. Daarmee lijkt het opzetten van een nieuwe zon-pv-sector in Nederland met ook grootschalige productie niet langer realistisch. De adviescommissie adviseerde daarom om de voorwaardelijke toegekende NGF-bijdrage hiervoor niet meer te behouden.

Het kabinet heeft in juli⁴ besloten om het gevraagde omzettingsverzoek niet te honoreren, de gevolgen van het advies van de adviescommissie voor SolarNL te bezien en uw Kamer hier op een later moment over te informeren.

Additionele besluitvorming en vervolgstappen

De afgelopen periode heb ik samen met de minister van Financiën als medefondsbeheerder overleg gevoerd met de voor dit project verantwoordelijke minister van Klimaat en Groene Groei (KGG). Het kabinet heeft mede op basis hiervan besloten om het advies van de adviescommissie over te nemen en de voorwaardelijk toegekende middelen voor de tweede en derde fase ter hoogte van € 277 miljoen niet langer te behouden voor SolarNL. Hiermee wordt dit bedrag onderdeel van de onverdeelde middelen van het NGF.

Het ministerie van KGG zal de komende maanden in overleg met de betrokkenen bezien wat de gevolgen zijn van het vervallen van de middelen voor de tweede en derde fase voor SolarNL. Een deel van de reeds toegekende middelen voor de eerste fase van het project zijn nog niet zijn besteed. Het ministerie van KGG overweegt om voor deze fase van het project een gewijzigd plan in te dienen. Indien er een gewijzigd plan wordt ingediend, zal dit opnieuw ter advisering moeten worden voorgelegd aan de adviescommissie en zult u op een later moment worden geïnformeerd over de besluitvorming van het kabinet hierover.

IPCEI AST

Na overleg met de adviescommissie NGF heeft het kabinet besloten om € 200 miljoen uit het NGF in te zetten ten behoeve van de deelname van Nederland aan de IPCEI Advanced Semiconductor

³ Kamerstuk 36 600 L, nr. 22

⁴ Kamerstuk 36 600 L, nr. 22

Technologies (IPCEI-AST). De middelen hiervoor worden overgeheveld naar de EZ-begroting. De IPCEI-AST heeft als doel om de Nederlandse en Europese positie in de wereldwijde halfgeleiderindustrie te versterken. Hiermee ondersteunen we onderzoek, ontwikkeling, en eerste toepassing in een productieomgeving van nieuwe generaties halfgeleiders, inclusief ontwerptechnieken, productietechnologieën en toepassingen. Daarmee worden de middelen besteed aan doelen die in het verlengde liggen van het Nationaal Groeifonds: het versterken van het duurzaam verdienvermogen door middel van investeringen in kennisontwikkeling en onderzoek, ontwikkeling en innovatie. De overige onverdeelde middelen blijven behouden binnen het Nationaal Groeifonds zelf.

Onderzoek uitvoeringsvraagstukken NGF

De 50 NGF-projecten met een toekenning bevinden zich in de uitvoeringsfase. Deze projecten zijn omvangrijk en complex. Om maximale impact te behalen, vind ik het belangrijk om de uitvoering van deze projecten te optimaliseren waar mogelijk. Om beter zicht te krijgen op knelpunten en complexiteit in de uitvoering die deze impact kunnen vertragen, voert ABD Topconsult in opdracht van de minister van Financiën en mij op dit moment een onderzoek uit naar deze knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen. Ook worden mogelijke best practices in beeld gebracht. Dit onderzoek zal naar verwachting aan het eind van dit jaar worden afgerond. De insteek van dit onderzoek is om hiermee de uitvoering van het NGF te verbeteren. Uw Kamer zal te zijner tijd over de resultaten worden geïnformeerd.

De minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans